

«SLOVENE» velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za četrt leta 60—
za en mesec 20—
Za inozemstvo celotno K 480—
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 480—
za inozemstvo 80—

SLOVENE

== Cene inseratov: ==
Enostopna petina vrsta malih
oglasov po K 4— in K 6—,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8—, posilna itd.
po K 12—
Pri večjem naročilu popust.
Izboja vanj dan izvzema
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKSL.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Ro. opisi se ne vračajo; nevrnjeni pismi se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš.,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7583.

Srednjeevropski gospo- darski blok.

V bivši Avstriji ni bilo hujših nacio-
nalnih nasprotnikov od Nemcev in Čehov.
Od usodopolne bitke na Beli Gori do raz-
pada stare monarhije je vladalo med Duna-
jem in Prago nepremostno politično na-
sprotnstvo, ki je našlo svojo končno rešitev
še z razsulo Avstrije in z ustanovitvijo
neodvisne češke države.

V prvi dobi svojega samostojnega
državnega življenja Čehi, kakor je razum-
ljivo, o Dunaju niso hoteli sploh ničesar
slišati. Staro politično sovraštvo je bilo
prehudo, da bi se moglo ohladiti čez noč.
Ščasoma pa so se začeli oglašati velevažni
gospodarski interesi, ki so nujno zahtevali
revizijo avstrijsko-čeških političnih odno-
šajev, revizijo, ki je bila toliko ložja, ker
si nista stala kot eventualna nova pogod-
benika več nasproti gospodujoči Dunaj in
zaslužena Praga, ampak dve prosti, neod-
visni in enakopravni državi.

Po dveh letih polnih carinskih šikan
in sličnih obmejnih sladkosti je potreba po
ureditvi medsebojnih gospodarskih odno-
šajev zblížala diplomatske in strokovne
predstavnike obeh držav k dogovoru glede
sklepanja trgovske pogodbe. Do podpisa
sicer ni prišlo, vendar pa sta od aprila in
maja t. l. dalje izdali obe vladi mnogo trgo-
vinski promet olajševalnih naredb. Trgov-
ska pogajanja tudi politično niso ostala
brezuspšna, ker so dala iniciativo za va-
žen političen sestanek v Hallstattu.

Od tega trenutka dalje so se medse-
bojni odnošaji med obema republikama
stalno boljšali in pred malo dnevi je bil,
kakor smo že poročali, sklenjen ob priliki
obiska predsednika avstrijske republike
dr. Hainisch pri Masaryku v Lani med
obema državama politični sporaz-
um, čegar besedilo objavljamo na drug-
em mestu.

Glavni točki sporazuma, ki se tiče-
ta samo obeh zainteresiranih držav, vsebuje-
ta priznanje lojalne nevtralnosti v slučajih
oboroženih konfliktov in pristanek na re-
šitev vseh medsebojnih sporov potom med-
narodnega razsodišča. Za sosedne, zlasti
s češkoslovaško republiko in političnih zve-
zah stoječe države pa je najvažnejša določ-
ba, da bo Češkoslovaška naznanila Avstri-
ji besedilo pogodb z Jugoslavijo, Rumunijo
in Poljsko.

Ta določba je dalekosežna. Dr. Beneš
gotovo ni sprejel te točke v besedilo češko-
avstrijskega sporazuma brez znanja in
brez odobritve vlad onih držav, ki tvorijo
Male antante. Diplomatski zastopniki Ma-
le antante so morali biti torej o namerah
češkoslovaške vlade poučeni in s češko-
avstrijsko pogodbo tudi zadovoljni, sicer
bi bilo težko prišlo do sestanka v Lani in
do podpisa nove pogodbe. Iz vsega sledi,
da je Avstrija postala takorekoč član Male
antante, zaenkrat mogoče še z gotovimi
omejitvami ali pridržki, ki nam niso zna-
ni, ampak vendar član, ki mu je gotovo
mnogo lažje na tem, da ga sprejmejo v
društvo prej ali slej kot polnovrednega in
polnopravnega člana.

Ni izključeno, da pride v doglednem
času tudi do formalnega priznanja tega ko-
raka, ki je dejansko že izvršen. Avstrija,
Češkoslovaška, Poljska, Rumunija in Jugo-
slavija bi potem tvorile zvezo, sicer rahlo
in občutljivo, ampak vendar zvezo, ki bi
utegnila postati v najbližji bodočnosti pri-
četek novega srednjeevropskega bloka, če-
gar pritisku ne bi se mogli odtegniti danes
mogoče še nevidljivi, ali pa tudi že z »va-
bilom na vstop« računajoči Madjari.

Možnost ostvaritve takega bloka so
praški listi že dali na pomen v vesteh, da
bo pozvan na drugo konferenco v Washing-
tonu, ki se bo bavila predvsem z obnovo
Srednje Evrope, tudi dr. Beneš.

Politične in gospodarske posledice no-
ve srednjeevropske državne tvorbe bi bile
nedogledne. Zlasti gospodarske. Danes
mora vsako blago, ki prihaja n. pr. iz Polj-
ske na Trst, preiti celo vrsto gospodarskih
mej, kjer je potrjeno vsakokrat novi
obremenitvi vsled ponovnih carinskih pre-

gledov, prekladanja na prevozna sredstva
druge države itd. Vzdrževalnina številne-
ga, pri teh manipulacijah zaposlenega
osobja stane države silne milijone, ki jih
nosi že itak dovolj srečni konsument. Take
razmere so trajno nevzdržne in zato ni ne-

opravičeno upanje, da bo pri ureditvi da-
našnjih naravnost divjih medsebojnih raz-
mer med državami Srednje Evrope bolj
odločevala gospodarska nujnost kakor pa
stara politična strast, kakor se je to z
uspehom zgodilo med Češko in Avstrijo.

Kriza v krizi.

NOBENEGA SPORAZUMA. — BORBA MED »BELO« IN »ČRNO ROKO«.
BALUGDŽIČ POKLICAN V BELGRAD.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Tekom včeraj-
šnjega in današnjega dneva so se vodila
pogajanja med radikali, demokrati in mu-
slimani. Muslimani vztrajajo na dveh za-
htevah: Hočejo ministristvo za vere in ga-
rancije za versko svobodo. Do danes niso
dobili še nobenega odgovora.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Kriza je do-
bila popolnoma novo lice. Dosedanji spor
med radikali in demokrati se je pretvoril
v spopad med takozvano »črno« in »belo
roko«. Kandidat »bele roke« je dosedanji
vojni minister general Zečević, »črna ro-
ka« in z njo zvezani demokrati pa kandi-
dirajo kot vojnega ministra nekdanjega
pristaša »bele roke« in bivšega vojnega
ministra generala Hadžića. Vsled spora
»črne« in »bele roke« prihaja polagoma
na politično areno znani solunski proces.
Kot ostala kandidata za mesto vojnega mi-

nistra se imenujeta general Pavlović in
šef generalnega štaba Pešić. Izgleda, da je
politični položaj od dne do dne bolj zaple-
ten. V muslimanskih krogih presoja po-
ložaj zelo pesimistično. Danes so se po-
javili glasovi o ponovni krizi celega ka-
bineta.

Belgrad, 20. decembra. (Izv.) Kakor
doznava naš dopisnik, je poklican v Bel-
grad poslanik države SHS v Atenah g. Ba-
lugdžić. On je znan demokrat in pravijo,
da je tudi velik nasprotnik Hrvatov in Slo-
vencev. Njegova naloga bi bila, da daje
kroni politične nasvete. Kakor se govori,
je bil g. Živojin Balugdžić eden izmed
najbolj intimnih prijateljev pok. kralja Pe-
tra, dokler je ta živel v izgnanstvu v Švici
in je izkazal kralju toliko uslug, da ga je
pokojni kralj priporočil svojemu nasledni-
ku kot najzvestejšega svetovalca.

Burne seje odsekov.

»IMUNITETA«. — RADIČ IZROČEN SODIŠČU. — PORAZ VLADNEGA
PREDLOGA.

Belgrad, 20. decembra. (Izv.) Na da-
našnji seji imunitetnega odseka je pred-
lagal posl. dr. Edo Lukinić (dem.), da se
izroči St. Radić sodišču zaradi kršenja
zakona o zaščiti države. Proti temu pred-
logu je odločno protestiral zastopnik Ju-
goslovanskega kluba posl. Barić, ki je
označil to zahtevo kot politično preganja-
nje, ker ni dvoma, kakšen izid bi imela
izročitev, ako pomislimo na današnje po-
litično razpoloženje na Hrvatskem in na
naravnost ničevno neodvisnost sodnikov na
Hrvatskem. Ko je večina imunitetnega od-
bora kljub temeljitim ugovorom poslance
Barića sprejela Lukinićev predlog, je
zastopnik Jugoslov. kluba zapustil sejo.
Obenem je zapustil sejo socialist dr. Ko-
run.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Danes ob 4.
uri popoldne je bila seja zakonodajnega
odbora, na kateri se je razpravljalo o za-
konu glede državne hipotekarne banke
»Uprave fondova«. V imenu Jugoslovan-

skega kluba je govoril proti predloženemu
zakonskemu načrtu posl. dr. Šimrak, ki
je povdarjal, da bi bila »Uprava fondova«
po predloženem zakonskem načrtu nekaka
centralistična banka, katere naloga bi bila,
da zbira in koncentrira kapital iz cele dr-
žave v Belgrad, dočim bi imele koristi od
tega zavoda samo Srbija in Črnogora. To
bi pomenilo zlasti za Hrvatsko in Slavonijo
nov gospodarski udarec. Kar se tiče kredi-
tov za kmete, je naglasil dr. Šimrak,
da bi bilo treba dajati kredite predvsem
poljedelskim zadrugam. Minister za trgo-
vino dr. Spaho je predlagal, naj se počaka
z razširjenjem delokroga »Uprave fondova«
še pet let, v tej dobi naj pa velja za-
kon o »Upravi fondova« samo za Srbijo in
Črnogoro. Pri glasovanju je bil sprejet
kombinirani predlog Šimrak-Spaho s 15
proti 10 glasovi vladnih poslancev, vsled
česar je prišlo v odboru do burnih prizo-
rov, med katerimi so radikali očitali demo-
kratam »izdajstvo« in kar je sličnih prijet-
nih očitkov.

Seje skupščine odgodene.

Belgrad, 20. dec. (Izv.) Danes je bila
seja narodne skupščine, ki je bila zelo
kratka. Predsednik dr. Ribar je izjavil, da
odgodi seje, dokler se vlada ne sestavi.
Prihodnja seja bo bržkone 28. decembra.

Proti borznim špekulantom.

Dunaj, 21. dec. »Neues Wiener Tag-
blatt« poroča iz Budimpešte, da so včeraj
tamkaj aretirali vse borzne komisarje, ki
so bili obdolženi sokrivde v zadevi tajnih
telefonskih zvez ter jih vtaknili v preven-
tivno ječo. Sedaj se bodo pričele sodne ob-
ravnave.

Revolucija na Portugalskem.

London, 21. dec. Po najnovejših ve-
steh iz Portugalske je tam ponovno izbruh-
nila revolucija. Prišlo je do opetovanih
krvavih spopadov na bregovih Taha, pri
katerih se je tudi precej streljalo. Vse bol-
nice so polne ranjencev. Vsi ministri no-
vega kabineta so pobegnili.

Odgoditev angleškega parla- menta.

London, 19. dec. Parlament je odgodil
svoja zasedanja do konca januarja, vendar
pa ni izključeno, da bi se, če bi bilo po-
treba, sklical tudi poprej.

Razsodišče med Nemčijo in Švico.

Bern, 20. dec. Zvezni svet je objavil
pogodbo, katero je sklenila švicar. vlada
z Nemčijo in ki predvideva, da se morajo
v bodočnosti vsa sporna vprašanja med
Švico in Nemčijo tekom gotovega roka re-
šiti diplomatičnim putem tako, da se mo-
rata obedve državi, kar se tiče njunega
spora, povreči izreku razsodišča.

Za gospodarsko obnovo Evrope.

London, 20. dec. Danes dopoldne sta
Lloyd George in Briand nadaljevala pro-
učevanje sistemov za obnovo Evrope. An-
gleški krogi menijo, da se bo sklicala med-
narodna konferenca, katere bi se udele-
žili velika in mala ententa, bivše sovražne
države, nadalje Rusija in bivše nevtralne
evropske države. Smatra se za možno, da
bo tudi Briand pristal na to konferenco z
gotovimi pridržki, posebno bo zahteval, da
se morajo finančne obveznosti Nemčije ne-
preklicno izpolniti. Vendar pa meni Bri-
and, da mora biti angleško-francoski spo-
razum steber te konference. Obadva mini-
stra se pečata sedaj z načrtom sodelovanja
na konferenci. Popoldne proti pričakova-
nju ni bilo nobenega sestanka med obema
ministrskima predsednikoma.

Pogodba med češkoslovaško in Avstrijo.

Dunaj, 20. dec. Na današnji seji zuma-
njega odseka je predložil zvezni kancelar
dr. Schober odseku pogodbo, ki se je skle-
nila 16. decembra t. l. v Pragi med češko-
slovaško in avstrijsko republiko. Ta po-
godba vsebuje v bistvu nastopno:

Obe državi se obvezujeta v polnem obsegu
izpolnjevati določbe sanžermenske in tria-
nonske pogodbe in si medsebojno jamčita
integriteto svojih ozemelj, ki so fiksirana
v mirovnih pogodbah, ter za ohranitev
miru in zagotovitev podpore v političnem
in diplomatičnem oziru, kadar bi bilo to
treba.

Državi se obvezujeta v polnem obsegu
ena izmed obeh napadena, da bo druga
ohranila njej nasproti popolno nevtralnost.
Obvezujeta se nadalje, da ne bosta trpeli
na svojih ozemljih nobenih političnih ali
vojaških organizacij, ki bi bile naperjene
proti obstoju ali varnosti druge države.
Pristojne oblasti obeh držav se bodo med-
sebojno podpirale pri pobijanju tajnih po-
kretov. Češkoslovaška republika bo Av-
striji naznanila besedilo pogodb z Jugo-
slavijo, Rumunijo in Poljsko; ravnotako
bo tudi Avstrija sporočila češkoslovaški
republiki besedilo pogodb, katere bi even-
tualno sklepala z drugimi državami.

Obvezujeta se, da se bosta medseboj-
no podpirali pri pobijanju vseh poizkusov
in načrtov vzpostavitve prejšnjega režima
in tudi glede poizkusov strmolglavitvi seda-
njo državno in vladno obliko.

Obe državi pa se druga drugi nasproti
obvezujeta, da bosta pazili na to, da se
bodo vpoštevale medsebojne obveznosti
glede gospodarskih in finančnih vprašanj,
varstva manjšin in drugih važnih vprašanj.
Obvezujeta se tudi, da se bosta nemudoma
obvestili in poizkusili sporazumeti v spor-
nih vprašanjih, ki doslej eventualno še ni-
so rešena, in da bosta v bodočnosti z vsemi
močmi delovali na to, da se rešijo even-
tualno nastala sporna vprašanja v prijateljs-
kem sporazumu, če bi tako ne šlo, da
predložita spor v razsodbo mednarodnemu
razsodišču.

Obe državi se obvezujeta, da ne bosta
sklepali z nobeno državo takih pogodb, ki
bi nasprotovale tej pogodbi. Poleg tega iz-
javljata, da ta pogodba ne stoji v nasprotju
z nobeno drugo, poprej sklenjeno pogodbo.
Ta pogodba je veljavna za pet let in za-
čenja veljati z dnem, ko se izmenjajo rati-
fikacijske listine. Po preteku teh let sme
vsaka izmed obeh držav odstopiti od te po-
godbe pod pogojem, da je ta odstop šest
mesecev poprej naznanila drugi državi. Ta
pogodba se naznani tudi zvezi narodov.

Za odpravo podmornikov.

Pariz, 21. dec. Anglija ne namerava
nastopiti na washingtonski konferenci za
to, da se sploh odpravijo podmorniki. An-
gleški delegati so izdelali načrt za znižanje
tonaže podmorskih čolnov in za omejitev
njihove uporabe.

DEBATA V IRSKEM PARLAMENTU SE
NADALJUJE.

Dublin, 21. dec. Sinfajnovski parla-
ment je danes nadaljeval posvetovanja. De
Valera je izjavil, da parlament nima pravi-
ce ratificirati pogodb z Veliko Britanijo.
On bo, čim pride do glasovanja, predložil
tozadeven predlog.

RAZSODBA V PROCESU PROTI PO-
VZROČITELJEM REAKCIONARNEGA
PUČA V NEMČIJ.

Leipzig, 21. dec. V procesu Jagow je
bila danes popoldne proglašena razsodba.
Obtoženec Jagow je bil radi sodelovanja
pri veleizdaji na olajševalnimi okolišči-
nami obsojen na pet let trdnjavske ječe.

ODŠKODNINA NEMČIJE.

London, 21. dec. Reuterjev urad poro-
ča: Včeraj popoldne se je nadaljevala kon-
ferenca med Loucheurjem ter angleškimi
in francoskimi izvedenci. Govori se, da se
izvedenci še niso odločili o prvem proble-
mu ali je Nemčija zmožna, izpolniti zahte-
ve zaveznikov. Šele, ko se bo to odločilo,
se bo moglo razpravljati o vprašanju, ali je
umestno izsiliti odplačila.

MED FRANCIO IN ANGLIJO.

London, 21. dec. Kakor doznava »Manchester Guardian« s francoske strani, naglašajo gleškemu finančnemu ministru včeraj predložena francoska nota v glavnem, da je Francija pripravljena pristati k delnemu ozir. popolnemu moratoriju, seveda pod gotovimi pogoji. Politika Lloyda Georgea je nastopna: Velika Britanija je pripravljena, da jamči za francosko vojaško varnost na najtopni način. Najprej se morajo odstraniti obnovitvene težkoče. V tem namen je Velika Britanija pripravljena revidirati ves obnovitveni načrt. Franciji in Belgiji naj se opustošena ozemlja obnovi po Nemčiji v zmišlu wiesbadenske pogodbe. Velika Britanija omesti vse svoje zahteve napram Nemčiji z utemeljitvijo, da so opustošena ozemlja Anglije trgovina in da se edini način vzpostavitve evropske trgovine tiče odstranitve atmosfere, ki je bila vstvarjena potom brezplodnega obnovitvenega sistema. Prvi in najvažnejši pogoji, ki ga zahteva Lloyd George, pa je, kakor se govori, da se Francija razoroži na kopnem in na morju.

Poljedelski svet.

Belgrad, 17. decembra 1921.

Sklepi.

Četrty in peti dan zasedanja se je razpravljalo o poročilih izvoljenih odborov in o stavljivih resolucijah. Storili so se sledeči sklepi:

1. Enoglasno se je sprejel načrt zakona glede zavarovanja zoper točo. V načrtu so se izvršile spremembe v tem pogledu, da se je opustila določba, da ne dobe v slučaju toče občine, cerkevna in samostanska posestva odškodnine, da se majhnim posestnikom precenjena škoda takoj izplača in da se v komisijo za cenitev škode izbere kmetovalec, katerega izvoli obč. odbor.

2. Soglasno se je sprejela resolucija glede naše železniške in tarifne politike. K predloženi resoluciji je posl. Pušenjak predlagal, da se znižajo i tarifi za krmila, ne samo za hrano in da se z obzirom na dvojno železniško akcijo na Dolenjskem v resoluciji ne zahteva gradnja proge Kočevje—Severin, temveč le zveza Slovenije z morjem ter prepušča rešitev spornega vprašanja strokovnjakom in lokalnim faktorjem. Oba dodatka oz. spremembe se soglasno sprejmeta.

3. Hud boj se je vnel pri sklepanju o načrtu zakona o osebnem kmet. kreditu. Večina odbora (4) je sprejela predložen načrt, po katerem se naj polovica kapitala, katerega da država na razpolago, podeli glavnim kreditni zadrugi, za v zadrugah organizirane kmetovalce, polovica pa agrarni banki, katere se naj ustanovi, za neorganizirane kmetovalce. Manjšina odbora (3) je podala odvojeno mišljenje, v katerem zahteva večino sredstev za neorganizirane kmetovalce. Kljub temu, da se je poudarjalo, da že danes štejejo zadrugi 600.000 članov s približno tri milijoni družinskih članov, da je okrog 35 % kmetovalcev združenih v zadrugah, kljub temu, da se je poudarjalo, da je skušnja povsod pokazala, da so edino zadrugi sposobne rešiti vprašanje osebnega kredita, kljub temu, da se jim da naglašalo, da bodo zadrugi, ako se jim da več sredstev na razpolago, pritegnile v svoj krog še več kmetovalcev in dale pobudo za ustanovitev novih zadrug, je manjšina vztrajala pri svojem stališču. Pri glasovanju je 12 članov poljedelskega sveta glasovalo za predloženi načrt zakona, 7 pa za odvojeno mišljenje manjšine.

4. Soglasno se je sprejela resolucija v kateri se zahteva ustanovitev državnega

hipotekarnega zavoda, povdarja, da naj podeljuje hipotekarni kredit le ta zavod, da se naj v to svrhu določena sredstva pri Upravi fondov in Narodni banki odstopijo drž. zavodu, da se naj daje kredit i za kolonizacijo in ureditev posestev pri izvajanju agrarne i forme, da naj posredujejo za hipotek. kredit zadrugarjev zadrugi ter končno, da se čimprej izvede v celi državi kataster ter zakon glede minima posestva in i nasledstva.

5. Soglasno se sprejme z malimi spremembami predloženi načrt zakona glede poljedelske službe.

6. Soglasno se sprejme resolucija, s katero se zahteva, da se pravilnik o ustroju veterinarskega sosveta spremeni ter izpuste vse določbe, ki govore o tem, da ima veterinarski sosvet nalogo pečati se z vprašanji, tičočimi se živinoreje; ta vprašanja spadajo v delokrog poljedelskega sveta. Poljedelski svet obenem zahteva, da se da kmetovalcem večje zastopstvo v veterinarskem sosvetu, kakor to določa pravilnik.

7. Soglasno se sklene ustanovitev dveh sekcij in sicer za študij agrarne reforme ter za prava nasledstva in minima kmečkega posestva.

8. Soglasno se sklene resolucija, da se naj vsem zadrugam podeli ugodnosti (prostost kolkov, poštine, davkov, katere uživajo zadrugi v Srbiji).

Z zahvalo predsedniku in članom poljedelskega sveta za uspešno delo, in s prošnjo, da se odzovejo vabilu, kadar ga spet sprejmejo, se zaključil petdnevno zasedanje poljedelskega sveta.

Vlad. Pušenjak.

Politične novice.

+ Delitev Slovenije na oblasti. Iz Spitališča smo prejeli: Občinski odbor v Spitališču okraj Kamnik je v imenu vseh strank v občini sklenil dne 18. dec. najodločnejši protest zoper nameravano razdelitev Slovenije v mariborsko in ljubljansko oblast, posebno pa še proti priključitvi občine Spitališča k mariborski upravni oblasti. Do Ljubljane imamo namreč le 40 km, do Maribora pa 120 km torej trikrat tako daleč. Ako bi bila tudi v Celju nekaka okrajna oblast, bi imeli vendar do Kamnika veliko bližje, tukaj le 25 km tam 35 km. — V Ljubljani je naše kulturno središče, univerza, srednje šole, škofijski zavodi so blizu; Maribor nam je skoro čisto tuje mesto, s katerim nimamo nobenega pravega kulturnega in gospodarskega stika. Čemu nalogati nova davčna bremena brez potrebe, ko že zdaj davke komaj zmagujemo?

+ Pomoč Rusiji. Ameriški senat je sprejel zakonski načrt, katerega je bila predhodno odobrila že tudi reprezentativna zbornica, po katerem naj bi izdala država v pomoč za žrtve lakote na Ruskem 20 milijonov dolarjev.

+ Sporazum med Anglijo in Irsko o grožen? Angleške čete, ki so že začele odhajati iz Irske, so dobile povelje, naj do nadaljnjega še ostanejo na svojih mestih.

+ Ukrajinsko vprašanje spada tudi med tista vprašanja, ki bodo evropski diplomaciji delala še velike preglavice. Te dni je predsednik Harding sprejel lvovskega metropolita Andreja Šeptičkega, ki se je bil iz Rima podal v Ameriko. Šeptičkij je predsedniku poročal o stanju ukrajinskega naroda v vzhodni Galiciji, ki se, kakor se izražajo ameriški listi, nahaja »pod poljsko okupacijo«. Po istih virih se Ukrajinci trudijo, da bi vzela to vprašanje v pretres vašingtonska konferenca. Gre za 6 milijonov unijatov, ki se pritožujejo, da jih poljska vlada v narodnem in verskem oziru preganja. Ukrajinski listi tudi trdijo, da

poljska vlada brani papeževemu delegatu, ki se je na licu mesta hotel informirati o razmerah, dohod do vzhodne Galicije.

+ Nova trozveža. »Manchester Guardian« poroča, da namerava Lloyd George medsebojna razmerja evropskih držav popolnoma na novo urediti. Predlagal bo pogodbo med Anglijo, Francijo in Nemčijo, ki naj bi varovala vsakega pogodbenika pred morebitnimi napadi kake druge države.

Primorske novice.

p Zavoženo občinsko gospodarstvo v Trstu in po deželi. Tržaški mestni proračun izkazuje 24 milijonov lir rednega primanjkljaja; razen tega je občina raznim bankam dolžna 36 milijonov lir, a državi 140 milijonov lir, tako da znaša celokupni primanjkljaj občine okroglo 200 milijonov lir. Tako so zavozili občino tekom nekaj let razni mestni komisariji, ki so gospodarili brez občinskega sveta. Podobne so razmere v podeželskih občinah, kjer so gospodarili gentili. Vse te grehe bo moralo sedaj plačevati ljudstvo.

p Tragičen samomor železničarja. Železničar Franc Toblak iz Sv. Križa pri Trstu se je ob prihodu Italijanov izselil v Maribor in ostal tamkaj v železniški službi. Družina je pa ostala v Sv. Križu. Te dni je prišel Toblak v Sv. Križ, da bi pregovoril ženo, naj se preseli k njemu v Maribor. Kaj se je godilo med njim in ženo ni znano. Dejstvo pa je, da je Toblak po pogovoru z ženo odšel in se vrnil pod brzovlak. Po čudnem naključju je pa ostal skoraj nepoškodovan. Ko se je zavedel, se je takoj vrnil pod drugi vlak, ki ga je popolnoma razmesaril.

Štalerske novice.

š Pomanjkanje vode je tudi v Mariboru zelo občutno in je mestno kopališče radi tega odprto samo trikrat na teden.

š Tajna prostitucija je v Mariboru razširjena bolj kot v kateremkoli drugem mestu. Policija dnevno aretirajo po več »gospodičen«, ki jih večinoma odpošlje v Nemško Avstrijo, od koder prihajajo.

š Velik požar v Selnici pri Mariboru. V soboto 17. t. m. je pričelo goreti pri posestniku Pečniku na Janževi gori pri Selnici. Ker leži njegovo posestvo visoko v gorah, je bil dohod požarni brambi zelo otežkočen in tudi gašenje skoro nemogoče radi pomanjkanja vode. Gorelo je celo noč in še v nedeljo. Ogenj je upepelil hišo in gospodarska poslopja in povzročil veliko škodo, ki je le v malenkostni meri krita z zavarovalnino.

š Mariborsko porotno sodišče je v ponedeljek pod predsedstvom nadsv. Ravnikarja z dvema slučajema zaključilo toporotno zasedanje. Tretji slučaj: Zorjan Antonija, obtožena uboja svojega moža, se je preložila na prihodnje zasedanje. Mačija Mar iz Trnovca ni mogel prenašati, da je že oženjeni France Rojht iz Rucmanevca še vedno viskal po noči kakor bi bil še fant. Dne 22. oktobra sta imela tozadeven obračun, katerega je prišel Rojht, a ko je zbežal, je Mar hitel za njim, našel spetoma motiko nekega na tleh ležečega pijanca in z njo trikrat zamahnil proti Rojhtu. Tretji udarec na čelo je povzročil tekom 14 dni Rojhtovo smrt. Se preden je umrl, sta se lepo spravila. In to je zdaj prišlo prav. Mar, ki je bil radi uboja sicer spoznan krivim, bo obsojen le na 15 mesecev težke ječe. — Mnogo slabše je odrezal Hrvat Sebastijan Zarrevski iz Brezovc gore, ki se je radi meje prepiral z Jakobom Ciglarjem, in temu zagrozil, da naj bo ferdaman, če ne bo imel kmalu Ciglarjevih črev v svojih rokah, »ker ga je Ciglar vrzel. Takoj drugi dan — 30. avgusta je Zagorevski svojo grožnjo tudi dejansko izvršil, še bolj razkačen, ker mu je med pretepom Ciglarjeva žena zalučala kamen proi glavi. Zagorevski je bil v nevarnosti, da ga državno predvišništvo obtoži naravnost radi umora. Tako je bil le radi uboja krivim spoznan in obsojen na 7 let težke ječe.

Dnevne novice.

— Sedež Trboveljske družbe v Ljubljani. Upravni svet Trboveljske premogokopne družbe je sklenil na seji 20. t. m. na Dunaju, da se osnuje v Ljubljani eksekutivni odbor upravnega sveta, ki ga bodo tvorili upr. svetniki dr. Benković, Josip Pogacnik, dr. Klinar in Praprotnik. Ta odbor bo samostojno sklepal v vseh zadevah, ki se tičejo družinskih podjetij v Jugoslaviji. Njegov organ bo centralno ravnateljstvo v Ljubljani. Tudi glavno knjigovodstvo družbe se prenese z Dunaja v Ljubljano, tako da se bo vse poslovanje družbe vršilo izključno iz Ljubljane. Ti sklepi se bodo takoj izvršili.

— Železničarjem! Danes popoldne je došla od vrhovnega vodstva koalicije v Belgradu brzovljaka sledeče vsebine: »Zahtevane neresene. Upanje slabo. Delo nadaljujemo. Vztrajajte!« Podpisi: Stanojević, Korosec, Beltram, Nachtigal, Pavlič. — Skoro neverjetna vest. Upamo pa, da so naši zastopniki preveč črnogledi, ker nikakor ne moremo verjeti, da je ostala vlada slepa in gluha napram bednemu položaju železničarjev, o katerem je točno poučena in so zastopniki vlade sami priznali, da so zahteve železničarjev upravičene in da je sedanjí položaj železničarjev neznošen. — Železničarji! Pozivljemo Vas, da ohranite mirno kri, dokler se ne vrne naše zastopstvo iz Belgrada, ker se nadajamo, da bo na vodilnih mestih končno le prodrla uvidenost. — Pokrajinski koalicijski odbor.

— Davck na inserate je zakonodajni odbor 20 mož res sklenil uvesti s 1. januarjem 1922 za vso državo (ali morda le za »prečane«?) ne da bi bil količjak vprašal za mnenje prizadeta založništva časopisov in knjig. Čim se ta sklep objavi v »Služb. Novinar«, postane zakon in vsak časopis ter vsak kolektor ozir. knjiga z oglasi bo morala plačati davek za vse oglase po njih obsegu od 2 do 20 kron. Glede načina pobiranja tega davka je obljubila tuk. fin. delegacija, da se bo po možnosti ozirala na želje časopisnih uprav in podpirala njih tozadevne nasvete. Naše zastopnike v zakonodajnem odboru in sploh naše poslance pa opozarjamo, da store vse potrebne korake, da se čim preje ukine ta naredba, ki nalaga nova bremena samo srednjim in nižjim slojem, kateri edini bodo čutili in nosili vsi te težje bremen.

— Ravnateljstvu drž. železnice v Ljubljani. Prejeli smo: Ze od 15. t. m., odkar se priklaplja gorenjskemu jutranjemu vlaku direktni voz v Monakovo, ima vsak dan gorenjski vlak zamudo, včeraj pa jo je imel kar poldrugo uro. Ali moramo res potniki čakati na tistih par veriznikov, ki se vozijo v dotičnem vozu? Če ne gre drugače, naj se pa prestavi vlak, da ne bomo potniki čakali po ure in ure v vagonih, nazadnje pa zamudili svoje posle radi dveh ali treh oseb, ker več jih itak ne sedi v omenjenem vozu.

— Proti tihotapstvu. Obratno ravnateljstvo južne železnice objavlja: Generalna direkcija carine v Belgradu nas obvešča, da jemljejo potniki pri D-brzih vlakih iz Avstrije seboj v kupeje še vedno kot ročno prtljago carini podvržene predmete z namenom, da jih utihotapijo v Jugoslavijo, ne da bi plačali uvozno carino. Opozarjamo občinstvo v njega lastnem interesu, da pred take predmete v prevoz kot potniško prtljago, ker bo carina sicer v nasprotnem slučaju nastopila s občutnimi globami, oziroma take potnike prisilila, da prekinejo vožnjo in izstopijo v obmejni carinski postaji. Če pa ima potnik seboj carini podvržene predmete, ki so tako malenkostni, da jih ne more predati kot potniško prtljago,

Colomba.

23

Prosper Mérimée. — Poslovenil — 4.

»Kar lepo se vam poda,« je rekla stara postrežnica. »Najlepši pinsuto¹ v Boganu ali v Basteliki vas ne poseka.«

Orso je zajtrkoval v svoji novi opravi in med obedom je povedal svoji sestri, da je v njegovem kovčku tudi nekaj knjig, da namerava iti z njo v Francijo in Italijo, da se bo morala tam marsičemu priučiti.

»Kajti sramotno je, Colomba,« je dostavil, »da bi tako veliko dekle ne znalo niti stvari, ki jih na celini zna vsak otrok, ko shodi.«

»Imaš prav,« pritrdi Colomba. »Dobro se zavedam, da mi manjka na vseh koncih in krajih in ničesar ne želim kakor, da se česa naučim; zlasti pa bi te prosila, da mi daš čtiva.«

Nekaj dni je minilo, ne da bi Colomba izgovorila ime Barricinijev. Imela je vedno polno malih skrbí z bratom in pogosto sta govorila o miss Nevil. Orso ji je dal čitati francoska in laška dela. Čudil se je sedaj njeni bistroumnosti in izvrstnemu okusu v opazovanju, sedaj zopet njeni popolni nevednosti v najnavadnejših stvareh.

¹ Pinsuto so imenovali tiste, ki so nosili končaste pokrivalo ali kakor ga sami nazivljajo barreta pinsuta.

Nekega jutra je Colomba po zajtrku za hip odšla iz obednice. A mesto, da se vrne s knjigo in papirjem kakor sicer, se prikazuje v mezzaru na glavi. Njen izraz v obrazu je bil še bolj resen kakor sicer.

»Dragi brat, prosila bi te, da greš z menoj,« ga je ogovorila.

»Kam hočeš, da te spremim,« vpraša Orso in ji ponudi roko.

»Ne rabim tvoje roke, dragi brat; puško vzemi in torbo za naboje. Moški ne sme nikdar ven brez orožja.«

»Čemu pa ne! — Treba se je prilagoditi navadi. Kam greva?«

Colomba ni odgovorila, ampak si stisnila mezzaro okrog glave, poklicala psa čuvaja in odšla z bratom, ki ji je pokorno sledil. Hitro sta se oddaljevala od vasi. Krenila je na vijugasto stezo, ki se je vila skozi vinograde. Psa je poslala naprej in mu dala znamenje, ki se je zdelo, da ga dobro pozna. Stekel je naprej po vinogradu ter 50 korakov pred njima letal v velikih vijugah semtertja. Včasih se je ustavil sredi poti, jo pogledal ter pomahljal z repom. Bilo je videti, da je izurjen v službi poročevalca.

»Če Muschetto zalaja, nabij puško, dragi brat in ostanj nepremično.«

Nekako pol milje proč od vasi se Colomba po mnogih vijugah naenkrat ustavi prav na ovinku. — Pred njima se je dviga-

la mala, kake tri čevlje visoka piramida dračja in večevja, deloma zelenega, deloma suhega. Iz dračja se je videl vrh lesenega, črno barvanega križa. Po več krajih na Korziki imajo zelo staro navado, razširjeno zlasti po gorah, ki temelji morda še v starem rožanskem praznoverju, da mora namreč vsak, kdor gre mimo prostora, kjer je umrl kdo nasilne smrti, preči tja vejico od drevesa ali kamen. Ker to traja tako dolgo, dokler živi med ljudmi spomin na žalostno smrt, se nabere včasih tekom dolgih let precejšnja grmada. To nazivljejo potem umorjenčev amas ali mucchio (kup, grmada).

Colomba se ustavi pred tem kupom sul² tudi, odlomi vejico jagodičja ter jo देने na grmado.

»Orso,« je izpregovorila, »tu je prostor, ker je umrl najin oče. Moliva za njegovo dušo, dragi brat.«

Padla je na kolena. Nehote ji je sledil tudi Orso. V tem hipu zapoje v vasi zvonček — ponoči je umrl človek. Orso je zajokal. Po nekaj minutah Colomba vstane. Njeno oko je bilo suho, a lice ji je žarelo. Pokriža se, kakor se navadno pokrižajo njeni sorojaki ob slovesnih prisegah. Odšla sta z bratom in krenila na pot proti vasi. Vrnila sta se na dom. Orso je šel v svojo sobo, kamor je trenotek pozneje stopila tudi Colomba. Prinesla je s sabo malo

škatalo in jo postavila na mizo. Potem stopi k njej, jo odpre in izvleče iz nje srajco z velikimi krvavimi lisami.

»Poglej to srajco, srajco tvojega očeta, Orso!«

Vrže mu jo na kolena.

»Poglej svinec, ki je tičal v njem.«

Položi na srajco še dve zarjaveli krogli.

»Orso, dragi mi brat,« krikuje in se mu vrže okrog vratu ter ga z močjo privije k sebi. »Orso, ti ga maščuješ!«

Objame ga kakor blazna, poljubi kroglice in srajco ter oddide iz sobe. Brat je obsedel okamenel na stolu in se ni ganil. Ni si upal odločiti teh groznih svetinj. Končno jih je s silo spravil v škatalo in stekel na drugi konec sobe ter se vrnil na posteljo. Obrnil se je v zid in se znil v blazine, kakor da se hoče skriti pogledom prikazni. Zadnje sestrine besede so mu neprestano brnele po ušesih in zdelo se mu je, da sliši usodno, neizogibno prerokovanje, ki zahteva od njega kri, nedolžno kri. Ne bom poskušal opisovati čustev nesrečnega Orsa. Bila so zmedena kakor čustva, ki razburjajo norca. Dolgo je tako ležal, ne da bi upal obrniti glavo. — Končno je vstal, hitro zaprl škatalo, drl iz sobe in iz hiše, tekel čez polja in hitel naprej in naprej, ne vedoč kam.

(Dalje.)

naj jih prijavi sam nepozvan carinarnici v obmejni carinski postaji.

— **Neverjetno.** V Nišu so te dni zasačili poštnega nadzornika Petra Rajčiča, ko je kradel pisma. Kakor se je dognalo, je ta posel izvrševal že precej časa. Ukradena pisma je dostavljal svojim političnim prijateljem, da jim je mogla vsebina pisem služiti v borbi proti njihovim političnim nasprotnikom.

— **Sv. Križ pri Litiji.** V nedeljo 18. t. m. je pri nas priredila šolska mladina igri: »V afriški sirotišču« in »Teta iz Amerike«. Prireditelj je pri naših skromnih razmerah jako dobro uspeval, kar je zasuga našega marljivega učiteljsva. Na splošno zahtevo se prireditelj ponovi na novega leta dan.

— **Promocija.** Na češki tehnični visoki šoli v Pragi je bil 20. t. m. promoviran za doktorja tehničnih ved ljubljčan g. ing. Tavčar Alojz, adjunkt na gospodarski fakulteti v Zagrebu.

— **Promocija.** Dne 10. t. m. je bil promoviran na Karlovi univerzi v Pragi za doktorja vsega zdravilstva Ivan Oblak, član veleugledne družine Oblakove pri Sv. Gregorju. Iskreno čestitamo!

— **Za ruske učenjake.** Na varšavskem vseučilišču ustanavljajo rektorji visokih šol na Poljskem poljski odbor za podporo ruskih učenjakov.

— **Spor v carigraski cerkvi.** Ker so venizelistični škofje po skoro šestletni vakanci izvolili za carigrskega patriarha Meletija Metaksakisa, se nameravajo grški škofje, pristajši Konstantinovega režima, 25. t. m. zbrati, da to izvolitev razveljavijo in zbero na carigraski prestol novega vikarja, dokler bi ne rešil tega vprašanja definitivno ekumenični koncil vseh autokefalnih pravoslavnih cerkva.

— **Roparski umor v Slatini na Hrvatskem.** Pred par dnevi so neznani roparji udarli po noči v hotel, umorili lastnika Karla Šmit in njegovo soprogo Marijo in odnesli mnogo dragocenosti.

— **Bolgarski hajduki** so glasom poročila »Privrednega Glasnika« pred par dnevi prešli preko Strumnice na naše ozemlje in pri tem naleteli na večji oddelek orožnikov. Razvila se je ogorčena borba, v kateri je bil ubit hajduški vodja Gjorgje Vandev in več hajdukov; ostali pa so se umaknili in razbežali.

— **Olajšano potovanje.** Iz Belgrada se je poročalo, da se bo po Novem letu potovanje v Nemško Avstrijo olajšalo. V čem obstojajo te najnovejše belgrajske olajšave, nam pove najnovejši belgrajski ferman, kateri določa, da si morajo tisti Jugoslavlani, ki se peljejo v inozemstvo, od zdaj naprej preskrbeti vizum pri jugoslovanskem zastopstvu v inozemstvu, preden se smejo vrniti v Jugoslavijo. Dozdej to ni bilo potrebno. V praksi bodo imeli naši ljudje velike sitnosti in ogromne stroške. Če se boš vozil v Beljak, se boš moral vrnati v Jugoslavijo preko Gradca po dolgi progi čez Sv. Mihael in Ljubno. S Primorsko obstojajo zelo živahne zveze. Jugoslavlani, ki se bodo vračali v našo državo, se ne bodo mogli voziti naravnost, marveč čez Trst, kar bo seveda zopet zvezano z velikimi stroški. Za nepotrebno sitnarenje v resnici belgrajski mandarinji se prekašajo nekdanje avstrijskanske birokrate.

— **Pravoslavna cerkev na Poljskem.** Vprašanje podreditve pravoslavnih vernikov na Poljskem se je uredilo tako, da se je osnovala avtokefalna pravoslavna cerkev pog škofom Georgijem, ki bo imel naslov eksarha in bo formalno podrejen moskovskemu patriarhu. Poljska vlada je izbrala srednjo pot med strujo, ki je hotela poljsko pravoslavno cerkev podrediti carigraskemu patriarhu, da ne bi bila niti formalno odvisna od Moskve, in med strujo, ki je hotela popolno odvisnost od Rusije.

— **Simbolični pomen sovjetskega grba.** Kakor znano, obstoji grb sovjetske republike iz klada in srpa. Rusko se imenuje kladi »molot«, srp pa kakor pri nas »serp«. Če čitamo te besede odzadaj, dobimo besedo »prestolom«. — Poročevalec Frankfurter Zeitung poroča svojemu listu iz Moskve dne 25. novembra, da ruski kmetje držijo globoko vero na te simbolične besede in so trdno prepričani, da pride kmalu obnovitev Rusije potom — prestola.

— **Stenski koledar 1922** za pisarne in privatnike izide 27. t. m. v jugoslovanski tiskarni v Ljubljani. Oblika 32/37 cm. Netto engros cena za komad K 15.—, detail K 20.—. V poštev pridejo naročila na najmanj 50 kom. Na privatna naročila se ne bo oziralo.

— **Razpis službe.** Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju se razpisuje z začetkom II. semestra, t. j. z dnem 1. februarja 1922 meso učitelja komercialista. Prosilci, ki morajo dokazati, da so dovršili trgovsko akademijo ali srednjo šolo z maturi in abiturijentski tečaj ter napravili triletno prakso v blagovni ali bančni trgovini, naj vložijo svoje pravi kolekovane prošnje, naslovljene na oddelek ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani od dne 1. januarja 1922. Prošnjam je priložiti krstni in domovinski list, curriculum vitae, studijska in druga izpričevala. Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo poleg tega priložiti uradno zdravniško in pravstveno izpričevalo.

— **Obmejna straža** obstrlela je delavca Ulrika Kersnika iz Bele, ki je nameraval prekorajčiti državno mejo. Kersnik je na levem stegnu težko poškodovan.

— **Tatvina.** Gospodaru Plahut v Bukovci pri Vodich je bilo ukradeno obleke v vrednosti 2500 kron.

Gospodarstvo.

Gospodarski položaj Rumunije.

Rumunija trpi na pomanjkanju prometnih sredstev, da se je število lokomotiv po vojski zvišalo od 500 na 1200. Dela se veliko in tudi za služi navzlic trajnemu padanju leja. Kmet je bogat, delavec zasluži, kupuje se torej veliko. Ako bi se posrečilo dvigniti kurz, bi cene blagu takoj padle. Industrija napreduje, toda produkcija petroleja se ne more še prav dvigniti. Pred vojsko se je dobivalo 150.000 vagonov petroleja, zdaj pa le 80.000—90.000. Produkcija pokriva samo domači trg. Manjka svedrov. Da olajša izvoz, je vlada carino na izvoz petroleja znižala za celih 50 % in naročila svedrov v Nemčiji in Avstriji. — Zunanja trgovina je močno padla, kar je tudi glavni vzrok padanju valute. Od 1. 1900—1915 je izvoz bil večji od uvoza, 1. 1920 je uvoz znašal 25 milijonov funtov šterlingov, izvoz pa samo 1½ milijona! Pred vojsko je Rumunija izvažala veliko koroze, žita, petroleja; lani pa je izvozila Rumunija samo 92.000 ton petroleja v Anglijo, Francijo, Bolgarijo in Turčijo, dočim ni na Češko, v Avstrijo in na Mažarsko skoro nič izvozila, ker ji tu silno konkurira Poljska. Finančni položaj države je slab, kakor sploh v vseh državah. Zdaj nameravajo dohodke države zelo zvišati z velikimi davki, zlasti na veleprodajeta. Veliko nad stavijo v zaloge zemeljskih plinov na Sedmograškem. Da se ta produkcija dvigne, pa je treba pritegniti angleški in francoski kapital. Dolgovi Rumunije znašajo 26 milijard lejev in 5 milijard frankov. Bankovcev kroži za 14 milijard lejev. Od novih davkov upa dobiti država 10 milijard lejev na leto. Izboljšanje menjalnega kurza je odvisno od bolj intenzivnega obdelovanja zemlje in izboljšanja železniškega omrežja. Če se še izrabijo velika naravna bogastva Sedmograške, bo mogoče kmalu zopet dvigniti izvoz.

Borzi.

Curih, 21. dec. (Izv.) Devize: Pešta 0,80, Berlin 305, Italija 2345, London 2158, New York 513, Pariz 4155, Praga 685, Dunaj 0,20, Zagreb 205, Varšava 0,17, Holland 188,50. — Valute: nemško-avstrijske krome 0,10.

Zagreb, 21. dec. (Izv.) Devize: Pešta 4250, Berlin 154—156, Italija 12—12,05, London 1110, Pariz 2120, Praga 347, Dunaj 4,45—4,50, Zürich 51,25.

Dunaj, 21. dec. (Izv.) Devize: Pešta 945, Berlin 3475, Italija 268, London 248, New York 5875, Pariz 475, Praga 79, Zürich 1145, Zagreb 22,25, Holland 21500.

g Proti moratoriju, ki ga namerava proglašiti finančni minister glede izplačila dolgov na inostranstvo v interesu belgrajske trgovske klike, piše belgrajska »Politika« in pravi, da ni pravično, če zahtevajo belgrajski trgovci, ki so se zašpekulirali, da država prevzame kritje njihovih izgub, dočim oni sami spravljajo dobičke. Ako država sklene moratorij, bo kurz dinarja še nižje padel in izguba, ki bi jo morala kriti država, t. j. davkoplačevalci, preko uprave fondova, bi bila še večja kot če bi država že danes prevzela na sebe trgovske dolgove v inostranstvu. — Tako piše belgrajski list, ki je sicer zastopal in še zastopa princip svobodne trgovine, kateremu se pa gabiyo nesolidne in nepoštenne praktike belgrajske »porodice«. Zašpekulirali so se pa belgrajski gospodje takrat, ko so zvedeli »privatno«, da bo carina zvišana in so hiteli nabavljati ogromne količine blaga iz inostranstva. Ker je pa med tem kurz tujih valut znatno zrastel nad diferenco med staro in novo carino, so danes v »tinti« in ne morejo konkurirati z onimi trgovci, ki so blago po starih cenah kupili in pravočasno poravnali svoje obveznosti.

g Konec državnih prispevkov za prehrano v Avstriji. Avstrijske parlamentarne stranke so se zedinile v tem, da se začne z odpravo državnega prehranjevalnega prispevka 8. januarja 1922. Tega dne popolnoma preneha prispevek za moko in mast. Prispevek za kruh se odpravi v treh etapah: od 8. januarja do 5. marca bo država doplačevala za hleb kruha po 150 kron, od 5. marca do 1. aprila po 100 kron, od 2. aprila do 29. aprila pa po 50 kron. S 1. majem prenehajo vsi prispevki. — Ukinjenje državnih prispevkov za prehrano pomeni prvi korak do saniranja avstrijske valute, ker se bodo morali rediti ljudje sami od svojega dela in ne — od državnih dolgov.

g Češkoslovaško vnanje posojilo. »Prager Tagblatt« javlja iz finančnih krogov, da se vrše v Angliji, Franciji in v Ameriki pogajanja za posojilo češkoslovaški republiki v znesku 6 milijard čeških kron.

g Italijanski proračun za 1. 1922-23 tudi še vedno izkazuje velik deficit. Izdatki so cenjeni na približno 18 pol milijard lir. (1 milijardo manj kot v prejšnjem letu) in dohodki na 15 in tri četrtine milijard lir (215 milijonov manj kot tekoče leto). Deficit, ki je bil za tekoče leto preračunjen na 10 milijard lir, se bo sicer zmanjšal na tri milijarde, toda tudi to je že gorostanska vsota in je pač težko razumeti, zakaj je kurz lire pri nas tako visok. Italijanski državni dolgovi so koncem oktobra znašali 110 milijard lir (11 in tri četrt milijard več kot lani ob istem času), dočim je 1. 1914 državni dolg znašal le okrog 13 in pol milijarde lir. Tudi dolgovi (največ na Angleškem in v Ameriki) so znašali 21 milijard lir, toda niti za izplačilo kapitala niti za obresti ni v proračun stavljena nobena vsota.

g Kanadska banka v Škripih. Kanadske »Merchants Bank« v Montrealu bo prevzela »Bank of Montreal«, ker so se vsled ponesrečenih spekulacij zelo zmanjšale njene rezerve.

g Gospodarske razmere v Italiji. V Italiji je še vedno na stotisoče ljudi brez dela. Celo preteklo leto je bilo polno štrajkov in delavskih nemirov, ker so podjetniki sistematično zniževali de-

lavsko plače. Julija meseca so znižali prejemke uslužbencev trgovske mornarice za 20—25 odstotkov, zatem je prišlo na vrsto delavstvo bombažnih in svilenih tkalnic in predilnic. Delavstvo v volneni industriji ni hotelo pristati na znižanje plač ter je pričelo štrajkati toda tovarnarji so vse štrajkove odpustili ter sprejeli nezaposlene ljudi mesto njih v službo. Nominalno je koncem novembra v tej široki štrajk še vedno trajal, faktično pa je bilo mesto prejšnjih 40.000 že zaposlenih 25.000 novih moči, ki so delale za 10 odstotno nižjo plačo, produkcija pa je bila večja kot prej. V kemični industriji so delavci sprejeli znižanje plač še precej mirno, večje razburjenje pa je ta pojav povzročil v železni in jekleni industriji v okolici Milana, Turina, Benetk in Trsta, tola štrajki niso uspeli in končno se je delavstvo moralo udati. V ladjedelništvu zahtevajo podjetniki pomoči od države. Meseca julija je stopil v veljavo novi zvišani tarif, od katerega so delavci in podjetniki veliko pričakovali. Toda prvotno navdušenje se je kmalu ohladilo in organizirano delavstvo že zahteva revizijo. Češ da je novi tarif življenje le podražil. Tudi industrijalci z novim tarifom niso zadovoljni, ker je poslabšal trgovske odnose za zunanji svetom ter si narodna industrija ni vsled njega čisto nič opomogla.

g Zagrebaški Velesajam. Prijavni formulari za sodelovanje na proletem velesajmu več se razaslijo. Ovi se formulari morajo izpolniti, popisati i vratiti upravi »Zagrebačkoga Zbora«. Ako koja tvrtka pomutnjom ne bi dobila formulare, neka se čim prije obrate uredu Zbora, gdje će ih dobiti. Uz druge razne tiskanske dobivaju domaće tvrtke i jedan »Uplatni arak«, kojega također treba izpolniti i povratiti uredu Zbora. Ovi podatci služe za stručno-književni prikaz stanja naše privrede, koji će biti prigodnom velesajmu objelodanjen. Zaključni rok za prijave je 15. siječnja, pa je u interesu izlagača, da svoje obvezatne prijave čim prije pripošalju. Člene su za mjesta: 1. U industrijskoj palači K 800.— po četvornom metru, 2. u zatvorenom prostoru izvan Industrijske palače K 600.— po četvornom metru, 3. slobodan (nenakriti) prostor K 300.— po četvornom metru. Ured se Zagrebačkoga Zbora nalazi u zgradi trgovačke komere, Trg 20. listopada br. 1. — Zagrebački Zbor

Ljubljanske novice.

Ij Uprava Ljudskega odra ima danes ob 18. uri važno sejo v Ljudskem domu. — Upravnik.

Ij Kolo jugoslovanskih sester priredi dne 2. januarja v dvorani Mestnega doma božično. V to svrhu so prispevali: velik češki prijatelj 1000 kron, g. Albin Smerkol 1000 K, nemcenovani 1000 kron, knezoškol 400 K ga. Ant. Milavec 40 K, gošpa iz Kamnika 30 K. — Tvrda Glaserman in drug 1 kos blaga poleg 10 odstotnega popusta pri nakupu blaga. Tvrde Eger, Korenčan, Serbec in Zargi sukanec in razne gumbje, tvrde Praznik, Češko in Til pa šolske potrebšćine.

Ij Prosveta Krakovo-Trnovo. V petek, dne 23. t. m. ob pol 8. uri zvečer, v prostorih Količjske ulice št 1 redni sestanek Prosvete. Na sporedu zanimivo predavanje g. J. Jalena: »Pravi turist in pravi lovec« — Pred sestankom ob 7. uri zvečer odborova seja Prosvete in obeh odsekov. Prisotnost vseh odbornikov nujno potrebna. Predsednik.

Ij Družabni klub vabi člane in prijatelje na noćnijsnji družabni večer, ki se vrši ob 8. uri v »srebrni« dvorani hotela »Unione«.

Ij Prosveta frančiškanske župnije (Pevski odsek). Danes ob 7. uri obvezna pevska vaja za mešan zbor — Pevovodja.

Ij Zdravstveni izkaz. V Ljubljani je od 11. do 17. decembra umrlo 25 oseb, 11 moških in 14 žensk, od teh je bilo 10 tujecev. Umrli so 3 vsled slabosti, 5 na jetiki, 1 na pljučnici, 1 na davici 2 vsled možganskih kapi, 3 vsled srčne hibe, 3 vsled raka, 7 vsled drugih naravnih vzrokov smrti in 1 vsled smrtnih poškodb. Rodilo se je 9 moških in 23 žensk, skupaj 32 otrok. Od naslednjih bolezni sta bila prijavljena dva slučaja škrlatink, 1 slučaj trebušnega legarja, 1 slučaj davice in 1 slučaj ošpic.

Ij Inšpektorat drž. žel. v Ljubljani nam sporoča, da je na drž. kolodvoru vse preskrbljeno za hitro in uspešno zdravniško pomoč pri nezgodah, in da se vsako leto vrši pouk o prvi pomoči, ki je obvezen za prometne uslužbence. V slučaju nezgode Ivana Borštnika se je uradno dognalo, da je poškodovanec le malo kraval pri nezgodi in transportu, da je bil takoj obvezan po želez. uslužbenceh in tudi takoj telefonično pozvan železniški zdravnik g. dr. Rus, ki je našel obvezo in podvezo pravilno in učinkovito, tako da je mogel biti poškodovanec takoj prepeljan v dež. bolnico z rešilnim vozom, ki je bil poklican takoj po nezgodi. v spremstvu g. dr. R. sa.

Ij Zavitek ženskega perila je bil včeraj izgubljen v Selenburgovi ulici, ali na Dunajski cesti ali pa na glavni pošti. Najdi elj naj ga izroči na poliji.

Ij Avtomobilska nesreča. V torek zvečer je na polji k Sv. Križu zavozil šofer pokrajinke viale Ogrin v dvoprežen voz g. Rojca. Karambol je bil silen: poškodovan je bil voz, avtomobil in en konj tako močno, da ne bo po živnozdravnikovem mnenju nič z njim.

Ij Lovčeva smola. Ljubljanski lovec France Zorman je bil na lovu. Ko se peljal z vozom čez St. Jakobski most, se je sprožila puška, ker je Zorman pozabil vzeti iz nje naboj. Pok je privabil ljudi, ki so mislili, da gre za samomor, a šlo je le za lovsko smolo.

Ij Pretep na Glinah. Na Glinah sta se stopila Ivan Kavčan in Jožef Turšič. Oba sta poškodovana na glavi.

Ij Pretep s policijskim stražnikom. Trgovec s konji Franc Rugelj je dne 7. novembra vozil z veliko naglico po Marjinem trgu in je med vožnjo podrl z vozom Antona Končiča, ki se je ob tej priliki poškodoval na nogi. Ko ga je zato stavil na Sv. Petra nasipu pred gostilno »Pri fajmožtrcu« policijski stražnik Dobovičnik na odgovor, je Rugelj stražnika suval s pestmi v prsi in trehul in pri tem kričal nad njim: »Primorska baraba, per šub te bodo poslali na Primorsko!« Ruglju je deželno sodišče prisodilo 1200 dinarjev globe, oziroma 3 tedne zapor.

Ij Tatvina. Trgovki Anici Dolžan je nekdo ukradel 8 parov čevljev, vrednih 8200 kron. — Koža, vredna 2000 kron, je bila ukradena Marčanovemu hlapcu Gregorinu, ki je peljal kožo iz klavnice k Pollaku. — 300 kg drv je bilo ukradenih trgovcu Lovru Kveder.

Ij Nevarna tatinska družba pod ključem. Od predzmrzlih treh vlomilcev, kateri so vlomili pri Mencingerju, je ljubljanska policija aretirala tudi tretjega storilca, ki se piše Roš Vinko. Po izvršenem vlovu je Roš pobegnil k svoji prijatelji v Škofjo Loko, kar so kriminalni organi poizvedeli. Revirni nadzornik Podreberšek je zato odposlal detektiva Hauptmanna in Kimovca v Škofjo Loko, kjer sta na Glavnem trgu srečala Roša, ga ljubeznjivo ustavila in ga povabila, naj se pelje z njima v Ljubljano.

g Dobava drv. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani da se sklene dne 30. decembra t. l. v intenzivni komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani neposredna pogodba glede dobave 6380 m³ trdih drv. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, pogoj pa pri divizijski intenzivni v Ljubljani interesantom na vpogled.

Prosveta.

pr Božična razstava v Jakopičevem paviljonu je odprta vsak dan dopoldne in popoldne in opozarjamo na njo vse, ki hoče svoje prijatelje in znance obdarovati s kakim božičnim ali novoletnim darilom.

pr Bogoslovna akademija je doslej izdala naslednje publikacije: 1. Bogoslovni Vestnik 1. 1921; tiskal se je v 820 izvodih, a je že popolnoma pošel. B. V. za 1. 1922 se tiska v 950 izvodih; naročnina stane 20 dinarjev. — 2. A. Ušeničnik: Uvod v filozofijo. Cena 40 din., za podporne člane B. A. znižana cena 30 dinarjev, a denar se mora poslati vnaprej. — 3. F. Grivec: Cerkevno prvenstvo in edinstvo po bizantinskem pojmovanju. Cena 15 din.; za podporne člane 10 din., s poštnino 11 din. To je književni dar za leto 1922. Knjiga se bo razpošiljala po novem letu. — 4. F. Grivec: Pravovernost sv. Cirila in Metoda. Odtisk iz »Bog. Vestn.«. Cena 4 din. — Podporni člani B. A. plačajo 25 dinarjev in dobivajo B. V. brezplačno, druge publikacije pa po znani ceni. Denar za naročene knjige se mora pošiljati vnaprej; na naročila brez denarja se uprava ne more ozirati. Uprava je v Ljubljani, Rožna ulica 11.

pr M. Bajuk: Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor in petje, zložil —. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1921. Cena 40 k. Naši tamburaški zbori se bodo pričujoče zbirke brez vsega dvoma kar najsrečneje razveselili, saj so že davno pogrešali novih skladb za tamburaški zbor. Ikriti pričujoča zbirka, da je lahka in — kakor pravi prirejevalčeva opomba — tudi za začetnike primerna, kaže v svoji preprostosti dosaj iznajdljivosti, tako da bo tudi nekoliko razvajeno uho lahko in rado poslušalo. Vseh pesmi je sedem, ki se lahko igrajo skupaj ali posamič.

pr Richard Orel: Slovenske narodne pesmi iz Benečije. Nabral in priredil —. Izdala in založila Glasbena matica v Ljubljani leta 1921. Lastnina Glasbene matice. Vsako del. pomočevanje je po zakonu prepovedano. Naroča in dobiva se pri Glasbeni matici v Ljubljani. — 64 moških zborov je v zbirki in v dodatku še 15 enoglasnih rezijanskih pesmi. Precejšnje število pesmi je očitno iz drugih krajev Slovenije zanesenih med beneške Slovence, nekaj jih je tudi italijanskega izvora, marsikatera je pa izviren, pristen plod beneških tal. Mehke so, sladke, jasne; brez dvoma vpliv italijanske narodne pesmi na nje ni tako majhen. Zajemljivo je to, da večglasno pojo — prav tako kot alpski Italijani — samo v treh glasovih. Da se bo za marsikako znano varianto jezikoslovcev bolj zavzemal kot glasbenik, menda ni treba posebej omenjati. Harmonizacija je skrajno preprosta, daš včasih tudi nekoliko nespretna. Zlasti kvartsekstni akord na lahki dobi pred sklepno kadenco včasih moti: ali naj bi se napravile prehalne note ali antipetacija v dveh gornjih glasovih ali pa samostojen akord. Št. 9. ima v resnici štiridelni ritem, št. 11. je ritmizirana tako, da ima en takt premalo, v št. 23. se vzporedno oktave z nižim ne dajo opravičiti, št. 27. gre označba »Liebsterlieb«. Posebnost so začetki z zadržki. — Rezijanske so očitno oblike, ki so se ohranile — vsaj povečjem — iz davnih dob. Morebiti bomo imeli Slovenci težko kje kaj enako starega. Obseg pričujočih pesmi prvotno — po mojem mnenju — ni šel preko hektarkorda. Spoznavanju te, od telesa odrezane veje, pa tudi praktični rabi po naših zborih bo knjižica dobro došla.

pr V. večerjajne poročilo o »Kolovenc« koncertu se je vrnila neljuba tiskarska pamotna, ki je na videz malenkostna, pa besedi in stavku lahko vso tehtnost vzame: iz »narodnih pesmi« je namreč nastalo »narodnih pesmi«.

pr Rijavec angažiran v Belgradu. Znan prvi tenor zagrebiške opere, naš rojak Rijavec je nedavno z velikim uspehom gostoval v Belgradu v »Hoffmanovih pripovedkah«. Uprava belgrajskega gledališča mu je ponudila ugoden angažma in stopila z njim v pogajanja.

pr Gabriela Zapolska. Znana poljska pisateljica Gabriela Zapolska je 18. t. m. umrla v Ljubljani. Znana je posebno po svojih dramah, od katerih se je pri nas igrala »Morala gospa Dulskec«.

pr Umetniška izložba v Varaždinu. Mladji hrvatski umetniki Ljuba Babić, Jerolim Miša, Marin Studin, Zlatko Suletić in Vladimir Varlaša so priredili v Varaždinu umetniško razstavo svojih del. —

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne. Prva slovenska premijera v letošnji sezoni se bo vršila v nedeljo, dne 25. decembra ob 8. uri zvečer v dramskem gledališču. Vprizorih bodo prvič izvorno delo Pavla Golje »Petrčkovice« poslednje sanje, božično povest v štirih slikah. Dekoracije je izvršil po svojih in po načrtih akad. slikarja g. Ivana Vavpotiča g. Vavpotiča. Kostumi so narejeni deloma po načrtih g. akad. slikarja Ivana Vavpotiča. Režijo vodi g. Šest.

Orlovski vestnik.

»Orliček«, 4. štev. (januar 1922) je izšel. Steje 16 strani in ima za Božič lepo vsebino s slikami. Novi naročniki bodo dobili letošnji letnik samo od 4. (božične) številke naprej, zato plačajo do konca leta samo 6 kron, če niso pri naročanju pa 12 kron. — Pridobivajte torej novih naročnikov! (Pomotoma so neki reklamni listi preročali, da stane »Orliček« za celo leto 32 K.)

Orel Krakovo-Trnovo. V petek zvečer (po sestanku Prosvete) redni fantovski večer, obvezen za vse člane. Na sporedu prireditelj za Silvestrov večer.

Turistika in sport.

Sportni klub »Primorje« naznanja, da se bo vršil klubov redni občni zbor dne 6. januarja 1922. Kraj se določi in naznani pravočasno. — Tajnik, (K)

Dijalški vestnik.

d »Zvezdica«. Danes zvečer ob 5. uri je sestanek versko-znanstvenega odseka, ki je obvezen za vse članice. — Podpredsednica.

Vestnik S. K. S. Z.

Smarje. V nedeljo, dne 11. decembra se je vršil tukajšnji shod našega izobraževalnega društva. Ob obliži udeležbi društvenikov je govoril predsednik SKSZ prof. dr. Rožič o namenu in ciljih katoliške prosvetne organizacije. Vnemal nas je tudi, da se lotimo akcije za razširjenje društvenih prostorov, ki ovirajo danes močnejši razmah društva. Sodeč po zanimanju, s katerim so društveniki spremljali predavanje, tudi beseda o društvenih prostorih go-ovo obrodi sad.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

20 odst. manipulacijski prispevek pri trošarin- skih pristojbinah za tranzitno blago je bil v bistvu sprejet. Ker pa se je pri tem ugovarjalo, da je procedura, ki jo predpisuje do sedaj mestni dohodarstveni urad (izvirne bolete za izvoz iz mesta) za trgovce tehnično nemogoč brez škode našim trgovcem, se vrne ta predlog dohodarstvenemu uradu v svrhu popravne procedure v smislu ugovarjanja predloga trgovskega gremija. — Meštanske podpore se zvišajo 40 osebam na 100 kron.

Bolniška blagajna mestnih uslužbencev. Določilo se je, da se razlika stroškov bolnice in pristojne bolnišnice (to je razlika od II. na III. razred) ne izplača in se sploh v bodoče pazi, da člani blagajne ne bodo mogli izrabljati bolniške blagajne. — Ko-

mur pristojna II. razred, naj gre v II. razred, če gre v III., ne dobi izplačane difference. V načelstvo, odnosno nadzorstvo in razsodišče blagajne so bili izvoljeni iz obč. sveta sledeči: (JDS) dr. Tičar, Marn, Turk, Benkovič; SLS Jeglič, Zajc, Adamič; (NSS) Zorko, Malgaj, Babnik; (JSDS) Kocjan, Kralj, Kocmur.

Cestna železnica.

Prošnja obratnega vodstva cestne električne železnice glede zvišanja voznih cen od 1.00 K na 2 K se odstavi z dnevnega reda, da se ugotovi, koliko znaša celotni prispevek za povišanje plač in nabavni prispevek uslužbencem cestne železnice. — Obč. svetnik Kremžar predlaga, naj se anulira podražanje mesečnih kart, ki ga je izvršila železnica brez odobrenja obč. sveta. — Obč. svetnik dr. Puc omenja, da bi bilo primerno zahtevati od družbe proračun ter račun dobička. — Obč. svetnik Rupnik priporoča, naj se zasliši sekretar družbe ravnatelj Cluba, ker so se izplačali neznatni nabavni prispevki in ker medzno gibanje med uslužbencem še ni končano. — Predlogi, zlasti glede anuliranja podražitve mesečnih kart, so bili sprejeti.

Ponudba stavbne zadruge učiteljskega tehnične srednje šole za nakup mestnih parcel 206 in 213 na severni strani Ceste na Rožnik se za enkrat odkloni, da se ne zazidajo izprehajališča. — Obč. svetnik Kremžar predlaga, naj se sestavi pregled za stavbe primernih zemljišč, ne smejo se pa zazidavati izprehajališča. Obč. svetnik Ogrin priporoča, naj se pritegne tudi stavbni odsek, kadar gre za razprodajo mestnih zemljišč. — Končno se stavljen ponudba vrne finančnemu odseku, da pritegne k posvetovanju tudi stavbni odsek.

Razno prebranje.

Prošnji Vincencijeve družbe in Elizabetne konference za kritje proračunskih stroškov za leto

1922. se odstopita ubožnemu odseku v pretres. — Zvezi vojnih vdov in sirot se dovoli za Božič 20.000 kron podpore. — Glasbeni Matici se dovoli za sprejem pevskega društva »Kolar« 5000 kron. — Sklep direktorja mestnega dohodarstvenega urada glede prejemkov nameščenega tega urada in izplačila enkratnega nabavnega prispevka za ožonjene 2000 K, za samce 1000 K, se odobri. — Nato se sprejel nujni predlog, da se kreditnemu društvu Mestne hranilnice zviša glavnica od 15 na 30 milijonov kron. — Salezijcem na Rakovniku se dovoli 5000 K za božičnico.

Poročilo stavbnega odseka.

Na predlog odsekovskega poročevalca obč. svetnika Ogrina, je bil priziv Ant. Putrha in parobrodne družbe White Star Line proti odloku mag. gremija glede zgradbe neke provizorne majhne stavbe v Kolodvorski ulici odklonjen. — Prošnja Ivana Travnja za razdelitev njegovega zemljišča ob Tobačni ulici na dve stavbišči, se ugodi. — Prošnja pokojninskega zavoda za nameščenje za prepušitev mestnih stavbnih parcel za Bežigradom, se odkloni. — Glede dopisa odhoda za zvezo dolenske železnice z reško progno preko Severina na Kulpi se sklene, da se občina za enkrat še ne izjavi v prilog enega ali drugega načrta. — Glede zgradbe kanala na Gosposvetski cesti od pivovarne »Union« do železnice se sklene, da prispeva občina 42%, da se zgradi kanal za splošno uporabo in ne samo za pivovarno.

Samostalni predlogi.

Odsekom se odkazuje nato vsi samostalni predlogi, med katerimi so tudi: Predloga obč. svetnika Jegliča o dohajanju mestnim meštanskim šolam in o podraževanju dekliške realne gimnazije. Predlog obč. svetnika Ogrina glede ureditve cest in ulic na Mirju. Predloga obč. svetnika J. Pirca glede zvišanja občinske takse za plesne

in zabavne prireditve ter glede zgradbe javnih stranišč pred kolodvorom.

Dalje so vložili občinski svetniki SLS še sledeče samostojne predloge:

Občinski svetnik Jože Pirc in tovariši: 1. Da se naj ustanovi mestni umetniški svet. 2. Glede podaljšanja Miklošičeve ceste do ceste na glavni kolodvor. 3. Glede razširjenja Škofje ulice. 4. V zadevi ljudskega kopališča in zgraditve novega javnega kopališča. 5. V zadevi zvišanja takse za plesne in druge zabavne prireditve in 6. v zadevi javnih stranišč.

Nadalje je stavil obč. svetnik Jože Pirc dve interpelaciji in sicer v zadevi odstranitve gramozja izpred mestnega doma in v zadevi mestnega lova, ki ga je mestni magistrat v maju na lastno pest oddal v zakup.

V večeršnjem poročilu se nam je v odstavku: »Naklada na osebno dohodnino« vrnila ne- ljuba pomota. Nameso nad 100 tisoč kron pa 100 odstotna doklada se mora pravilno glasiti: »nad 100 tisoč kron pa 60 odstotna doklada.«

Zepni koledarček 1922 je izdala tudi letos Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani v pravilni in priročni izdaji. Letošnja izdaja se razlikuje od prejšnjih let po jako finem papirju s perforiranimi listi in se že poposledaj lahko zamenja z novim. Cena najboljši pegamoid vezavi je 24 K, priprosti a trpežni 16 K.

Dobra čena in mati ima doma vedno nekaj steklenic lekarn. Feller je prijetno dišečega »Elsa- fluida«. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kozmetikum za usta, kožo in glavo. Je mnogo močnejši, izdatnejši in delujoči kot Franc. žganje. 3 dvojn. stekl. ali 1 špeci. steklen. z zamaškom in pošiljajo pošlje za 48 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 134, Hrvatsko.

(Za dvakratno obzoro v ednu se računa 16 kron.)

BARVNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR.

Bar Fran. Ljubljana, Cankar nabr. 3
BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE
A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.

FOTOGRAFSKI ATELJE:

Grabec Franjo, Miklošičeva c. 6
IZDELOV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26

KNJIGARNE

Jugoslav. knjigarna. Pred škofijo.

KLOBUKI in KONFEKCIJA:

Kunovar Ivan, Stari trg 10.

Dva točaja

med tema eden kuhinjski mesar, se sprejmeta takoj v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 4639

Samostojna knjigovodkinja,

starejša moč, zmogla vseh pisarniških del, za podjetje na deželi, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop takoj ali tekom januarja. Naslov pove upravništvu lista pod števil. 4632.

Prodajalko sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši.

Plača po dogovoru. Naslov pove uprava »Slovenec« pod števil. 4615.

Zahvalo

izrekajo vsi domači udeleženci pogreba predragega pokojnika, gospoda

Karla Mihečiča

posestnika in mlinarja v Ihanu.

Ihan, 16. dec. 1921.

Zahvalo

Brez posebnega naznanila.

Josipina Wanek, trgovka, naznanja v svojem in v imenu svoje hčerke Marte ter vseh ostalih sorodnikov pretresujočo vest, da je naš srčnoljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Hugon Wanek

krznar

dan, dne 21. decembra 1921, ponoči nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek, dne 23. decembra 1921, ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta števil. 19, na pokopališče k Sv. Križu.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Petra.

Bodi mu ohranjen blag spomin!

Ljubljana, dne 21. decembra 1921.

Mestni pogrebni zavod.

izdaja konzorcij »Slovenec«.

Oljgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Prodaja

tvornice za konzerviranje rib.

Polpisana zadruga obvešča zainteresirane, da je odredila prodati svojo veliko tvornico za konzerviranje rib. Tvornica je v popolnem redu ter ima vse potrebne priprave za delo. — Reflektanti naj se za podrobna navodila obrnejo na polpisano zadrugo. 4634

Ribarska zadruga v Komiži (Dalmacija).

Knjigovodkinja

vešča tudi italijanske korespondence, se takoj sprejme v večji lesni tovarni tu. Prednost imajo one, ki so že službovale v enaki stroki. — Nastop takoj event. po dogovoru. Ponudbe z navedbo zahtevkov (brez izvirnih spričeval) je poslati na upravništvu »Slovenec« pod: »Izveščana« 4632.

Priporočajo se s sedeže domače tvrdke:

(Za dvakratno obzoro v ednu se računa 16 kron.)

KLEPARJI

Korn T., Poljanska cesta 8.

Remžgar & Smerkol. Flor. ul. 13.

KROJAC.

Slapar Oroslov, Ravnikarjeva ul. 13

KONFEKCIJSKE TRGOVINE

Olop Josip, Pod Irančo.

LEKARNE

»Pri Mariji Pomagaj«, Reslj. c. 1.

MEHANIČNA DELAVNICA

za pisalne stroje.

Bar Fran. Ljubljana, Cankar nabr. 5

PARNA PEKARNA

Jean Schreyer, nabl. Jal b Kav- čič, Gradišče števil. 5.

PISALNI STROJI

Bar Fran. Ljubljana, Cankar nabr. 5

SPEDICIJSKA PODJETJA

Rauzinger R., Cesta na južno železnico št. 7-9

Uher F & A., Selenburgova ulica 4 (Tel. 117.)

SOBNO SLIKARSTVO

Košak Ivan, Bleiweisova cesta 15.

Zuran Martin, Mestni trg 12.

RAZMNOŽEV. APARATI.

Bar Fran. Ljubljana, Cankar nabr. 5

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO

Cerne Lud., Woltova ulica 3.

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV:

Ciblač Jos., Dunajska c. 67.

ZALOGA POHISTVA.

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH SIT.

Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.

Inserira, te v Slovenicu!

la IMPERIAL - SIR

lucat 19 dinarjev, po pošti štiri tucate.

SIR a la LIPTAVEC

1 kg 10 dinarjev, po pošti sodček 12 kg netto.

KUHANDO MASLO

1 kg 30 dinarjev. — Pošilja po pošti

Mlekarna v Sunji, Hrvatsko.

! Sveža polenovka !

(»Štokš«) vsak petek pri

»BOBENČKU«, Ljubljana,

!!! Sv. Petra cesta. !!!

Knjigovodkinjo

starejšo gospodično z dolgoletno prakso v knjigovodstvu, katera je verzirana v vseh kontornih delih, sprejme

lesna trgovina na deželi.

Stanovanje in vsa oskrba preskrbljena. Ponudbe s prepiši spričeval in zahtevki naj se vpošljejo na upravo »Slovenec« pod: »Knjigovodkinja« 4636.

Prodaja premoga

IVANA TREO, Ljubljana, Cesta na goronjsko železnico števil. 6. 4651

Naznanilo.

Naznanjam, da kupujem stare ob- : leke, čevlje, pohištvo itd. : :

Drame Martin.

Sv. Jakoba nabrežje števil. 29.

Zajčje kože

:: kupuje tovarna klobukov ::

»šešir« d. d. v škofji Loki.

DRVA

suha ali sveža, bukova, franko

Sisak ali oddajna postaja, kupim

v takojšnjo dobavo. Ponudbe pod

»Molanko« na An. zavod DRAGO

BESELJAK & DRUG, Ljubljana,

Sodna ulica števil. 5. 4658

Bonačev

BELEŽNI KOLEDAR

je izšel. Cena 30 K. Prodaja se po Slove-

niji v trgovinah s papirjem. Posamezna

znanja naročila se izvrše le, če se denar

pošlje naprej, in sicer za koledar 30 K

in za pošiljino 10 K 50 vin. 4633

STARO ŽELEZO

lito in kovano, cele vagone, ku-

puje po najvišjih cenah Centralna

nakupovalnica starega železa v

Ljubljani, Gosposvetska cesta 1.

Ložar & Bizjak

Ljubljana, Sv. Petra cesta 20.

Priporočata

najfinije tu- in inozemsko sukno za obleke, suknje, povrsnike, žakete itd., vsake vrste iz-

gotovljenih oblek, raglanov, zimskih sukenj, povrsnikov za gospode in

dečke, namodi, klo- use, cepice, samoveznice, neprem. dežne plašče itd.

Izdelava oblek po meri v najkrajšem času in po najnovejšem kroju.

Stremljenje po zadovoljitvi vsakega p. n. odjemalca v polni meri.

Konkurenčne cene! Konkurenčne cene!

KNJIGOVODKINJA

vešča tudi italijanske korespondence, se takoj sprejme v

večji lesni tovarni tu. Prednost imajo one, ki so že službo-

vale v enaki stroki. — Nastop takoj event. po dogovoru.

Ponudbe z navedbo zahtevkov (brez izvirnih spričeval) je

poslati na upravništvu »Slovenec« pod: »Izveščana« 4632.

Oglas

nabavka 6580 prostornih metara

tvrdih gorivih drva

za garnizon LJUBLJANSKI.

Intresenti se pozivajo, da dne 30. decembra t. g. 10 sati prije

podne stave pismene ili ustmene ponude intendanturi komande

Dravske divizijske oblasti u Ljubljani na javnoj licitaciji toga dana.

Predaja drva: u januaru 1922, februaru 1921, martu 1920,

aprilu 1919 i maju 1918 prostornih metara franko vagon intendantsko

slagalište u Ljubljani. Kaucija 5%. Uslovi kod divizijske intendature.

Komanda Dravske divizijske oblasti, E. Br. 20.277.

Prodaja

tvornice za konzerviranje rib.

Polpisana zadruga obvešča zainteresirane, da je odredila prodati svojo veliko tvornico za konzerviranje rib. Tvornica je v popolnem

redu ter ima vse potrebne priprave za delo. — Reflektanti naj se za podrobna navodila obrnejo na polpisano zadrugo. 4634

Ribarska zadruga v Komiži (Dalmacija).